

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

4/2021

A woman with long blonde hair is shown in profile, looking at a tablet computer. She is pointing at the screen with her right hand. The background is a bright, modern office space with a potted plant and a window. The text is overlaid on the bottom left of the image.

**Kirjoitustulkkaus
sujuvoittaa arkea**

**Verkko-ostoksilla
turvallisesti**

Sisältö

Pääkirjoitus.....	3
Vaivattomuutta verkko-ostoksilla.....	4
Asioi turvallisesti verkkokaupoissa	7
Aluepalveluiden vastuualueissa muutoksia	8
Kirjoitustulkit asiakkaan korvina.....	9
Marianne Ojanen erityisasiantuntijaksi kommunikaatiopalveluihin	12
Työntekijät esittäytyvät -juttusarja.....	13
Tekstipuhelinpalvelun aukioloajat muuttuvat jälleen	14
Tietovisa	15
Kuntoutuksessa perheen kanssa	16
Elokuva-arviossa Feeling Through	19
Tykkää järjestöstä somessa!.....	19
Ajatuksia vuosien varrelta	20
Ilmoitukset.....	22

Etukansi: Anita Palo tutustumassa verkkokaappoihin. Juttu aiheesta sivulla 4.
Kuva: Anita Palon kotialbumi.

Takakansi: Pistekirjoitus. Kuva: Pixabay.

Tuntosarvi

47. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

530

Taitto

Heidi Häyrynen

Päätoimittaja

Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma-pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivulla www.kuurosokeat.fi.

Osaamisen näkyminen

Luin kirjan *"Kuurosokeilla on puheenvuoro"*. Se esitteli Frans Lejonin lisäksi muitakin kuurosokeita, jotka oppivat taitaviksi ammatinharjoittajiksi, kun saivat koulutusta. Siihen aikaan ei tieto kulkenut yhtä nopeasti kuin nykyään. Silti muutama taitava kuurosokea tunnettiin oman pitäjän ulkopuolellakin.

Kuurosokeat tulivat oppivelvollisuuden piiriin Suomessa vasta vuonna 1961. Nykyään koulutusvaihtoehtoja on valtavasti. Meitä on hierojia, sionomeja, lähihoitajia, pappeja, merkonomeja, taiteilijoita, tohtoreita ja lakimiehiä, joitakin mainitakseni. Lisäksi vahva käsityöosaaminen on kulkenut yhteisössämme aina; taitavia rottinkityöläisiä ja kutojia on joukossamme yhä useita. Ennen korona kuurosokeiden ryhmänäyttelyjä oli eri puolilla Suomea ja Virossakin. Yhdistyksen tapahtumissa taide- ja käsityöt kävivät kaupaksi. Oltiin myymässä messuilla ja suurissa myyjäisissä. Sitten korona sulki galleriat ja tapahtumat sekä lopetti ryhmätoiminnat. Missä kuurosokeiden osaaminen nyt näkyy?

Se näkyy omassa yhdistyksessämme. Kotisivuiltamme löytyy myös galleria.

Se päivittyy sitä mukaa, kun kuvia kuurosokeiden teoksista saadaan. Kuka tahansa voi käydä katsomassa tauluja, käsitöitä, saviteoksia ja rottinki-ihmeitä, joita olemme tehneet. Uusimpana gallerian osana avautui viime syksynä kirjagalleria, kuurosokeiden kirjoittamien teosten esittely kansikuvina.

Suomessa toimii yli 11 000 sosiaali- ja terveysalan järjestöä, kukin oman kohderyhmänsä oikeuksien toteuttamiseksi. Oman yhdistyksemme positiivinen ja luotettava asiantuntemus kaksoisaistivammaisuudesta vaikutuksineen on huomattu. Kokemusasiantuntijoitamme ja luentoja kuurosokeudesta pyydetään usein. Kaikki toimintamme nostaa esiin tarinoita, joiden kautta meistä tiedetään taas vähän enemmän. Käykääpä katsomassa esimerkiksi Helsingin Toimintapäivien päivityksiä Facebookissa! Monet somekanavat ovat ikkuna, mistä tänään kuurosokeita, meidän osiamistamme ja yhdistystämme katsotaan.

Milla Lindh, järjestöohjaaja ■

Vaivattomuutta verkko-ostoksilla

Teksti: Jaakko Evonen

Anita Palo istuu kotonaan ja selaa iPadia. Edessä on tulevien ruokaostosten suunnittelu. Sen sijaan, että hän lähtisi ulos lumisateeseen ja suuntaisi kaukana olevaan kauppaan, hän tilaa-kin ostokset verkosta suoraan kotiin. Verkkokaupan käyttö on kuulonäkövammaisen Palon mukaan parantanut hänen elämänlaatuaan.

– Aiemmin menin ruokakauppaan töistä, ja siinä meni aikaa paljon, kun näkö oli huonontunut. En löytänyt tarvitsemaani tavaraa. Taksista lähtiessä oli epävarma olo, että olivathan kaikki kassit mukana? Stressiä ja väsymystä toivat myös painavien tavaroiden kanto kotiin ja paikalleen laittaminen.

Innostus verkkokaupoille

Palo sai idean verkkokaupasta tilaamisesta eräältä ihmiseltä ja päätti kokeilla Alepan verkkokauppaa. Alussa hän oli epävarma palvelun käytöstä, mutta lopulta kokemus oli positiivinen. Tästä rohkaistuneena Anita käyttää nykyisin muitakin verkkokauppoja, kuten Ikeaa, K-kauppaa, S-marketia, Marjapuotia, Prismaa ja Woltia.

Anita Palon mielestä verkkokaupat helpottavat hänen asiointiaan monin tavoin kuurosokeana. Etenkin suurten määrien hankkiminen kotiin on helppompaa kuin itse kaupassa käyden.

– Nyt ei myöskään tarvitse jännittää, että saako taksia ja onko pimeää, Palo toteaa.

Omiin tietoihin voi merkitä esimerkiksi allergiat, maksutavan ja osoitteen. Tuotteiden haku ja selaaminen on vaivatonta. Kaupasta saa tiedon tilauksen etenemisestä ja mahdollisista tilausmuutoksista. Kuljetuksen saapumisesta ilmoitetaan tekstiviestillä yhden tunnin tarkkuudella (esimerkiksi kello 10.15–11.15).

Uutuuksien kokeileminen on verkkokaupassa helppoa.

– Ennen en jaksanut tai en ehtinyt tutustua, mitä kaikenlaisia tuotteita on. Kaupassa tuotteiden tekstit ovat pieniä, enkä näe niitä lukea. Netissä lukeminen on helpompaa.

Palo pitää tärkeänä, että asiakastiedoissa on maininta sopivasta kommunikointi- ja yhteydenottotavasta.

– Kerran olin nukkumassa, kun

Anita Palo tekee muun muassa ruokaostoksia verkossa. Kuva: Anita Palon kotialbumi.

kuljettaja kävi aamulla. Hän yritti soittaa, että olisi tullut aiemmin. Tilannetta selvitettiin. Asiakaspalvelu vinkkasi, että minun kannattaa mainita omiin tietoihin, että yhteydenotto tapahtuisi tekstiviestillä.

Erilaisia saavutettavuusratkaisuja

Palo mainitsee joitakin esimerkkejä hyvistä saavutettavuusratkaisuisista, jotka osaltaan helpottavat asiointia verkkokaupoissa. Asiointisivuilla voi yleensä seurata helposti aiempia tilauksia, joten niitä ei tarvitse aina valita uudestaan. Kuljetukset ja aikataulut ovat selkeästi näkyvillä. Lisäksi osa kaupoista tarjoaa mahdollisuuden kysyä askarruttavista asioista chatissa ja WhatsAppilla.

Rohkeasti verkko-ostoksille

Palo rohkaisee kuurosokeita kokeilemaan verkkokauppoja. Palvelun hyöty riippuu hänen mukaansa kunkin omasta elämäntilanteesta. Ruoan ostaminen verkosta voisi auttaa esimerkiksi silloin, jos syystä tai toisesta ei ole saanut tulkkia.

Palo kokee verkkokaupoissa asioimisen korona-aikaan turvallisempänä kuin kaupassa käymisen paikan päällä.

– Voin tehdä ruokatilauksen missä vain ja samalla halutessani nautiskella suklaatakin. Palvelun myötä olen saanut enemmän aikaa olla kotona ja ulkoilla rauhassa ilman stressiä.

Monipuolisia verkko-ostoksia

Verkkokaupat ovat tuttuja myös **Laura Lahtille**. Kokemukset hänellä niistä ovat enimmäkseen myönteisiä.

– Olen tilannut erilaisia vaatteita ja tavaroita. Esimerkiksi Woltista olen tilannut jopa lämmintä ruokaa. Mielestäni verkkokauppojen sivujen käyttö on tosi helppoa. Kannattaa tutkia rohkeasti, että mitä voisi tilata.

Lahtin mielestä kännykän käyttö helpottaa verkkokaupoissa asiointia.

– Minusta sovelluksen kautta on kivempi, kun voi selata erilaisia valikoimia kännykällä ja jatkaa myöhemmin, jos ei osaa päättää sinä hetkenä. Halutut tuotteet säilyvät ostoskorissa tai toivelistalla kirjautuneena.

Sopiva pelikone löytyi verkosta

Sami Haapanen Tampereelta on tilannut verkkokaupasta käytetyn ja tehokkaan pelitietokoneen. Päivitys tuli tarpeeseen, sillä edellinen kone oli jo yhdeksän vuotta vanha.

– Korona iski Suomeen (vuosi sitten), ja päätin päivittää tietokonetta. Tutkin eri kauppojen uusia ja käytettyjä koneita.

Itse verkkokaupassa asiointi oli kuurosokean Samin mielestä helppoa. Aikaa tähän hän käytti useampia päiviä. Lopulta sopiva kone löytyikin.

– Asiointi oli selkeätä ja ihan helppoa.

Sami Haapanen hankki uuden pelikoneen verkkokaupasta. Kuva: Sami Haapasen kotialbumi

Sain tutkia kaikessa rauhassa nettisivuja.

Kone toimitettiin hänelle lähimpään postiautomaattiin. Paketin kantamisessa kotiin auttoi eräs ystävä, sillä Samin käsi oli juuri leikattu.

Haapanen rohkaisee kuurosokeita käyttämään verkkokauppoja, mutta varovainen on syytä silti olla. Hän suosittelee menemään verkkokaupan sivuille suoraan, mikäli se on mahdollista. Google-haussa voi olla mukana myös huijaussivustoja.

– Google toki koittaa parhaan mukaan poistaa niitä, mutta joskus sivut voivat mennä ohitse. ■

Asioi turvallisesti verkkokaupoissa

**Teksti: Maarit Patrikainen,
ICT-kouluttaja**

Viimeisen vuoden aikana verkkokauppojen suosio on kasvanut huimasti ja monet Suomen Kuurosokeat ry:nkin asiakkaista ovat rohkaistuneet kokeilemaan tavaroiden ostoa verkosta. Melkein mitä tahansa on saatavissa internetissä, erityisesti ruuan tilaaminen verkkokaupasta on korona-aikana räjähtänyt.

Verkko-ostokset säästävät ostajan jalkoja ja usein myös rahapussia, mutta niitä tehtäessä on oltava selvillä tiettyistä perusasioista, pidettävä pää kylmänä ja huolehdittava tietoturvasta.

Turvallisen verkko-ostamisen perusta on tietokone, tabletti tai kännykkä, jonka käyttöjärjestelmä ja selainohjelma on päivitetty. Tietokoneessa suositellaan tällä hetkellä käyttämään Google Chrome tai Edge -selainohjelmia. Jos et ole varma laitteesi päivityksistä, ota yhteys ICT-tukeen ja kysy.

Mistä uskallan ostaa? Mistä tiedän, mikä on luotettava verkkokauppa?

1. Verkkokaupan verkko-osoitteen

edessä osoiterivillä on kiinni oleva lukko ja osoiterivin alussa on https://-merkintä.

2. Verkkokaupan sivustolla löytyy yrityksen nimi, puhelinnumero, osoite, kotipaikka ja asiakaspalvelun tiedot. Poistu sivuilta, jos yhteystietona on vain sähköpostiosoite. Tiedot ovat usein sivun alareunassa.

3. Sivulta löytyy tietosuojaseloste, joka kertoo, mihin tietojasi käytetään.

4. Sivulla kerrotaan selkeästi tuote- sekä hintatiedot, sopimus- ja toimitusehdot, mahdolliset takuut, maksutavat ja peruutusosoikeudet.

Maksut ja toimitus

Tarkista aina ennen tilauksen vahvistamista lopullinen hinta, arvonlisävero, toimituksen hinta ja mahdollinen tullimaksu, jos tilaat EU:n ulkopuolelta. Tullimaksuista saat tietoa Tullin sivuilta.

Älä koskaan luovuta maksutietojasi salatun yhteyden ulkopuolella. Verkkokauppa, pankki tai luottokorttiyhtiö eivät kysy maksutietoja puhelimitse tai sähköpostilla.

Yleisimmät maksutapavaihtoehdot

verkkokaupoissa ovat pankkisiirto, luottokortti tai maksunvälityspalvelu, esimerkiksi PayPal-maksu. Luottokortti on pankkisiirtoa turvallisempi vaihtoehto. Monet luottokorttiyhtiöt suojaavat asiakkaita, jos yritys on jättänyt tilauksen toimittamatta. Luotettavat verkkokaupat käyttävät salausta ja varmennusmenetelmiä, joista yleisimmät ovat MasterCard SecureCode tai Verified by Visa/Visa Secure -todentamispalvelut.

Verkko-ostoksesta kannattaa aina säästää tilaustiedot ja tilausvahvistus.

Kaikissa verkko-ostokseen liittyvissä ongelmissa on ensin otettava yhteys myyjään ja pyrittävä ratkaisemaan asia tämän kanssa. Jos asia ei selviä omin päin, ongelmatilanteissa voi kääntyä suomalaisten verkkokauppojen kohdalla Kilpailu- ja kuluttajaviraston puoleen (www.kkv.fi). ■

Aluepalveluiden vastuualueissa muutoksia

Aluepalveluissa on muutettu työntekijöiden vastuualueita seuraavasti:

Jyväskylän aluetoimisto

Harri Peltola, palveluasiantuntija
Vastuualue: lapset ja nuoret sekä syntymästään kuurosokeat ja aistimonivammaiset, koko Suomen alue
Matarankatu 4, 40100 Jyväskylä
Puh. 040 505 4683
harri.peltola@kuurosokeat.fi

Tampereen aluetoimisto

Minna Tihinen, palveluasiantuntija
(määräaikainen sijainen)
Vastuualue: Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Kanta-Häme
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere
puh: 044 491 4646
minna.tihinen@kuurosokeat.fi ■

Kirjoitustulkit asiakkaan korvina

Teksti: Heidi Häyrynen
Kuvat: Liisa Sammalpengerin kotialbumi

Huonokuuloinen voi saada puheesta selvää rauhallisessa tilanteessa, mutta meluisassa ympäristössä kuuleminen on vaikeaa. Tällöin kuulon tukena voi käyttää kirjoitustulkkausta. Se sopii myös puheella kommunikoiville kuuroutuneille, viittomakielisille ja kuulonäkövammaisille.

Kirjoitustulkkauksessa tulkki kirjoittaa puhutut asiat tekstimuotoon silmä kielellä, millä puhutaan. Tulkkaukseen kuuluu myös ympäristön äänien kuvailu. Tulkin käyttäjä lukee kirjoitusta yleensä tietokoneelta, tabletilta tai pistenäytöltä.

Osallistuminen uudelle tasolle

Eläkkeellä oleva **Liisa Sammalpenger** on kuuroutunut nuorena kuulohermokalvoinleikkausten vuoksi, ja hänellä on myös toiminnallinen näkövamma. Puheella kommunikoivana hän käyttää aktiivisesti kirjoitustulkkausta.

Sammalpenger kertoo, että kirjoitustulkkaus on mahdollistanut hänelle

sujuvan arjen. Kotiin ei ole tarvinnut jäädä erakoitumaan, vaikka ei kuule. Kirjoitustulkkausta hän käyttää esimerkiksi asioinneilla.

– Lääkärissä, hammaslääkärissä, hierojalla ja tietysti kokouksissa ja luennoilla. Ryhmätilanteissa on mahdoton selvittää ilman kirjoitustulkkausta. Vaihtoehdot ovat välttää joutumasta niihin tai osallistua tulkkauksen kanssa.

Korona-aikana tutuksi on tullut myös etätulkkaus. Erilaisista ohjelmista hän on käyttänyt muun muassa Zoomia, Google Meetiä ja Text on Tap Overlayta. Aikaisemmin tulkkiensa saannin kanssa on ollut haasteita, mutta epidemian myötä tilanne on muuttunut. Kirjoitustulkkeja on ollut nyt hyvin tarjolla.

– Olen elänyt kuin pellossa vuoden ja nauttinut siitä, että saan tulkkauksia. Mutta en tiedä, millaiseksi tilanne huhtikuun alusta kehittyy, kun uusi sopimuskausi Kelan kanssa alkaa.

Sammalpenger osallistuu kirjoitustulkkauksen avulla kaikkeen mielenkiintoiseen.

– Olen kuunnellut ja katsonut kiinnostavia luentoja ja pitänyt yhteyttä

ihmisiin. Olen päässyt juttelemaan vanhojen tuttujen koulukavereiden kanssa ja pitänyt ryhmäkeskusteluja Zoomissa.

Tulkkausta liikkeessa ja ulkona

Sammalpenger seuraa kirjoitustulkkausta joko kannettavalta tietokoneelta, tabletilta tai kännykästä. Tekstin koko ja tausta säädetään sopiviksi, jotta ne erottuvat. Niitä voidaan myös jälkikäteen muuttaa.

– Vihreä on hyvä päivällä. Siinä ei ole liian jyrkkä kontrasti. Joskus musta on hyvä. Violetti on joskus illalla hyvä. Se

pitää hengissä, kun on pitkä kokous. Neuvottelen fonttien koosta ja taustoista. Sitten minulla on mattapintaiset häikäisynestokalvot ja mattapintaiset näytöt.

Kirjoitustulkkausta voi yhdistää muihin tulkkausmuotoihin. Esimerkiksi ulkomaanmatkalla on ollut kätevää, kun mukana on ollut yksi viittova tulkki ja kaksi kirjoitustulkkiä. Ulkona ja liikkeessä kirjoitustulkki kirjoittaa valjaisa langattomalle bluetooth-näppäimistöille. Sateen sattuessa näppäimistö laitetaan muovipussin sisään, ja tulkinkäyttäjän tabletti läpinäkyvään suunnistajan karttalaukkuun.

Liisa Sammalpenger seuraa kirjoitustulkkausta tabletista, josta on bluetooth-yhteys tulkin näppäimistöön. Kuva on Hydeparkista, Lontoosta.

Opastusta ja kuvailua

Kuurosokeilla on mahdollisuus saada kirjoitustulkkaukseen opastusta ja visuaalista kuvailua. Sammalpengerialle kuvaillaan esimerkiksi näyttelykieroksella suuntia, ja mistä suunnasta tai mistä asiasta tulkataan.

Hän on pitänyt myös musiikin kuvailusta. Kirjoitustulkki kuvailee melodiaa sanallisesti, ja samanaikaisesti toinen tulkki kuvailee sitä hapteraamalla (keholle annetaan kosketusvies-
tejä, haptiiseja). Yksi tapa kirjoitustulkata on "tikuttaa". Laulun sanoista

tai nuoteista osoitetaan kynällä kohta, jossa ollaan menossa. Digitaaliselta näytöltä sanoja voidaan näyttää jo hieman etukäteen, jolloin Sammalpengeri ehtii nauttimaan laulajan eläytymisestä.

Onnistuneessa tulkkaustilanteessa ei tulkkausta tarvitse miettiä, vaan voi keskittyä hetkeen. Kerran hän osallistui verkossa maailman ympäri kiertäneelle etäehtoolliselle. Kirjoitustulkkaus oli englanniksi.

– Menee kylmät väreet, kun muistelen sitä. Se oli mahtavaa, huikeeta! ■

Lentokoneessa kerrotaan turvaohjeet. Tulkki on käytävän toisella puolella.

Marianne Ojanen erityisasiantuntijaksi kommunikaatiopalveluihin

Olen **Marianne Ojanen** (viitomanimeni on "karkki"). Olen aloittanut Suomen Kuurosokeat ry:n kommunikaatiopalveluissa, syntymästään kuurosokeiden, kuulonäkövammaisten ja kuulonäkövammaisten monitarpeisten erityisasiantuntijana.

Olen aiemmin työskennellyt Suomen Kuurosokeat ry:ssä palveluasiantuntijana sekä ollut toteuttamassa moniammatillista yksilökuntoutusta. Alalla olen ollut yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Olen puhevammaisten tulkki ja kommunikaatio-ohjaaja sekä näön- ja liikkumistaidon ohjaaja.

Tavoitteena on lisätä tietoisuutta synnynnäisestä kuurosokeudesta. Käytössä on laajasti (perheet, kuntoutus, verkosto) erilaisia termejä, jotka kuvaavat tätä ryhmää. Omat asiakkaani ovat syntymästään kuurosokeita, monitarpeisia kuulonäkövammaisia henkilöitä, joilla aistivammojen lisäksi on jokin muu sairaus tai vamma, esimerkiksi kielelliset vaikeudet, kehitys- ja cp-vamma.

Asiakkaiden kommunikaatio- ja vuorovaikutustaidot voivat olla hyvin vaihtelevia. Osa on varhaisen vuorovaikutuksen tasolla, jossa korostuu eleiden,

ilmeiden ja äänen käyttö. Muita kommunikaatiomenetelmiä voivat olla esine- ja kuvakommunikaatio, tukiviitot, piirtäminen ja kirjoittaminen, erilaiset kommunikointisovellukset ja -apuvälineet. Kaksoisaistivamman vaikutus on hyvä tunnistaa, ja etenkin tuntoaistin käyttö on erittäin tärkeää.

Marianne Ojanen.

Tiedon vastaanottaminen ympäristöstä tapahtuu usein kosketuksen välityksellä.

Tehtävissäni annan opetusta ja ohjausta yksilöllisesti asiakkaalle ja hänen verkostolleen sekä ammattilaisille. Konsultointi, koulutus ja erilaisen materiaalin tuottaminen kuuluvat myös tehtäviini. Ota rohkeasti yhteyttä!

Marianne Ojanen, erityisasiantuntija
puh. 040 750 2715
marianne.ojanen@kuurosokeat.fi

Kommunikaatiopalveluiden yhteinen sähköpostiosoite, johon myös voi laittaa postia: kommunikaatiopalvelut@kuurosokeat.fi ■

Työntekijät esittäytyvät -juttusarja

1. Kuka olet ja mitä teet?

– Päivi Stöckell. Autan järjestön hallintoa ja hallitusta käytännön asioissa. Pidän yllä muun muassa jäsenrekisteriä.

2. Pituus ja kengännumero?

– 158 cm ja 37.

3. Parasta yhdistyksessä?

– Työkaverit ovat tosi mukavia ja auttavaisia. Toimintakeskus työympäristönä on viihtyisä paikka.

4. Minkä hankinnan tekisit yhdistyksessä, jos sinulla olisi valta ja paljon rahaa?

– Hankkisin yhdistykselle omia terapiaponeja. ■

Päivi Stöckell.

Tekstipuhelupalvelun aukioloajat muuttuvat jälleen

**Teksti: Marika Rönnerberg,
Kuurojen Liiton erityisasiantuntija**

Tekstipuhelupalvelu eli TPP on ollut palveluna toiminnassa jo 1980-luvun alusta lähtien, aluksi Posti- ja telehallituksen ylläpitämänä. Vuodesta 2020 alusta Kuurojen Liitto ry on ottanut vastuulleen palvelun ylläpidon ja kehittämisen STEAn rahoittamana. Budjettisyistä johtuen aukioloaikaa jouduttiin supistamaan jo maaliskuussa 2020.

Nyt aukioloaikoja joudutaan valitettavasti jälleen supistamaan. 1.5.2021 alkaen TPP palvelee ma–pe klo 8–20.

Mobiili-TPP

TPP on nykyään monimuotoinen. Palvelua voi käyttää perinteisellä tekstipuhelinlaitteella tai kirjautumalla palveluun netissä. Nettisivut löytyvät osoitteesta <https://www.vsp.fi/tekstipuhelupalvelu.html>. Jos et vielä ole kirjautunut nettikäyttäjäksi, sivuilta löytyvät ohjeet siihenkin.

Tiesithän, että halutessasi TPP kulkee mukana? TPP on käytävissä sekä Android- että Apple-laitteilla, kännykällä ja tabletilla. Sovellus löytyy nimellä MyMMX sekä Google Play -kaupasta että AppStoresta. Lataa sovellus, kirjaudu sisään käyttäjänä ja voit hoitaa puhelusi vaikka kesken kauppareissun.

TPP on käytössäsi kolmella kielellä: suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. TPP:n käyttö ei maksa mitään eikä aikaa tarvitse varata etukäteen. Voit käyttää palvelua kaikenlaisiin puheluihin, mutta hätätilanteissa TPP ei kuitenkaan ole paras kanava. Lähetä hätätilanteissa tekstiviesti suoraan hätänumeroon 112 (vaatii rekisteröitymisen).

TPP kehittyy

Tekstipuhelupalvelun ohjausryhmä kehittää palvelua edelleen. Asiakaskyselyiden perusteella TPP on tärkeä turvallisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävä palvelu. Ohjausryhmä on yksimielisesti sitä mieltä, että yhteiskunnallisesti näin merkittävän palvelun ei pitäisi olla enää nykyaikana

järjestöjen hoidettavana, vaan yhteiskunnan tulee ottaa vastuu yhdenvertaisesta puhelumahdollisuudesta.

Ohjausryhmässä on pohdittu myös sitä, että TPP on käytännössä etäkirjoitustulkkauksista ja siksi sen voisi katsoa kuuluvan myös osaksi Kelan tulkkauspalveluja. Tällä hetkellä myös kuuleva voi ottaa yhteyttä TPP:n kautta. Voit pyytää itsellesi TPP:n palveluntuottajalta puhelinnumeron, johon soittamalla kuuleva saa sinuun yhteyden TPP:n välityksellä. Kelan tulkkauspalveluissa tällaista mahdollisuutta ei ole, joten kehitystyössä tulee miettiä ratkaisu tähän.

Vuonna 2020 lokakuussa ohjausryhmä tapasi liikenne- ja viestintäministeriön

edustajan ja ehdotti TPP:n siirtoa viiranomaisten vastuulle. Asiaa valmistellaan tällä hetkellä ministeriöiden yhteishankkeena. Ohjausryhmä seuraa tilannetta ja varmistaa, ettei asia jää koronan jalkoihin ja unohdu.

JÄIKÖ KYSYTTÄVÄÄ TAI HALUATKO ANTAA PALAUTETTA?

Yhteydenotot: Kuurojen Liitto ry:n erityisasiantuntija Marika Rönberg, puh. 044 7524 324 tai sähköposti marika.ronnberg@kuurojenliitto.fi ■

Tietovisa

1. Minkä sanan Helen Keller oppi ensimmäisenä sormittamaan?

2. Kuka oli ensimmäinen koulun käynyt amerikkalainen kuurosokea?

3. Kuka oli Tuntosarven ensimmäinen päätoimittaja?

4. Kestikö satavuotinen sota yli vai alle sata vuotta?

5. Mihin sanoihin Väinö Linnan Tuntematon sotilas päättyy?

Tietovisan on laatinut Eetu Seppänen. Vastaukset löytyvät sivulta 27. ■

Kuntoutuksessa perheen kanssa

Teksti: Heidi Häyrynen
Kuvat: Jaska-Matti Näykki

Kollinin perhe osallistui helmikuussa Suomen Kuurosokeat ry:n järjestämään lasten ja nuorten moniammatilliseen yksilökuntoutukseen. Perheeseen kuuluvat äiti **Karoliina**, isä **Hasse** sekä 11-vuotias **Jasper** ja 13-vuotias **Jesse**. Kuntoutus tuli ajankohtaiseksi, sillä Jesse oli juuri vaihtamassa koulua.

– Jessellä on kuulonäkövamma, Usherin oireyhtymä. Hakeuduimme kuntoutukseen hänen ollessaan kuudennella luokalla, sillä halusimme kuntoutuksen osuvan samaan aikaan yläkouluun siirtymisen kanssa. Ajatuksena oli, että kuntoutuksen kautta saisimme myös tähän siirtymävaiheeseen tarvittaessa tukea, äiti Karoliina toteaa.

– Jesse valitsi itse tavoitteeksi valkoisen kepin käytön harjoittelun.

Kuntoutus toteutettiin kolmessa jaksossa Kuurosokeiden Toimintakeskuksella, Tampereella. Kukin jakso kesti viisi päivää. Ensimmäinen jakso oli helmikuussa 2020, toinen kesäkuussa 2020 ja viimeinen helmikuussa

2021. Kuntoutuksen työntekijät kävivät myös Jessen koululla ja koulupalavereissa.

– Kuntoutuksen toiminnot oli suunniteltu perheen toiveiden ja Jessen tavoitteiden ympärille. Harjoittelimme paljon liikkumistaitoja, mutta tämän lisäksi siihen kuului paljon muutakin toiminnallista tekemistä, kuten leipomista, kiipeilyä, leikkejä ja pelejä. Tutustuimme pistekirjoitukseen ja saimme apua tietokoneen käyttöön.

Karoliina kertoo, että perhe osallistui jaksoille vaihtelevin kokoonpanoin. Kuntoutuksen aiheiden mukaan heille oli järjestetty sekä erillistä ohjelmaa että yhteistä ohjelmaa.

Laskettelureissulla opeteltiin kuvailua

Kollinit kävivät yhtenä päivänä toisen kuntoutusperheen ja työntekijöiden kanssa laskettelureissulla Mustavuorella. Rennon toisiin tutustumisen lisäksi rinteessä pääsi harjoittelemaan kuvailua, eli tiedon jakamista ympäristöstä harjoiteltiin muun muassa kosketusta ja selkään piirtämistä hyödyntämällä.

Jesselle laskettelureissu perheen kanssa oli mieluinen, ja hän kertoo

harrastaneensa lajia jo pidempään. Lautailu on ollut mukavan vauhdikas laji.

– Aloitin suksilla ja nyt olen siirtynyt lumilautaan. Parasta laskettelussa on se fiilis, kun laskee mäkeä alas. Sitten kun sen oppii, niin siitä voi nauttia, kun ei pelkää, että kaatuu koko ajan. On kivaa myös, kun saa olla perheen kanssa.

Hänellä on laskettelussa tukena apuvälineitä, jotka lisäävät turvallisuutta ja helpottavat kommunikointia. Yksi

niistä on näkövammaissymbolilla varustettu huomioliivi. Se auttaa muita liikkuja huomaamaan hänet ja antamaan tilaa. Lisäksi laskettelukypärisä on kommunikointia helpottavat mikrofonit.

Mikrofonien avulla vanhempi tai joku muu (näkevä) voi kertoa, jos tulee epätasaista maastoa tai laskureitillä on jotain muuta huomioitavaa.

Onnistumisen kokemuksia

Kuntoutuksen toimintaterapeutti **Anna Nygrén** kertoo, että kuvailun

Kuntoutujat tekivät ennen lasketteluun alkua kuvailuharjoituksia parin kanssa laskettavasta rinteestä. Tukena oli rinnekartta.

Lautailun aikana kommunikointiin kypäriin asennettujen mikrofonien ja kuulokkeiden avulla.

harjoittelun lisäksi yhtenä laskettelureissun tavoitteena oli, että kuntoutujat pääsevät jakamaan kokemuksia muiden kanssa. Se lisää myös ymmärrystä omasta kuntoutuksesta.

– Tärkeintä toiminnassa ovat onnistumisen kokemukset. Vaikka on kuumemisen ja näkemisen haasteita, niin monet vauhdikkaatkin toiminnot onnistuvat kyllä.

Usein perheitä ja kuntoutujia saattaa jännittää, miten eri toiminnot käytännössä onnistuvat. Kuntoutuksessa on turvallista kokeilla asioita yhdessä, jolloin niiden harjoittelu kotona on helpompaa.

– Yhdessä tekeminen mahdollistaa muilta oppimisen, taitojen vahvistumisen ja rohkaisee kokeilemaan uusia asioita haasteista huolimatta.

Vapaa-ajan ohjaaja **Eerika Väisänen** korostaa, että myös kuntoutuksen työntekijöille kuntoutusviikot tarjosivat mahdollisuuden kehittyä ja ideoida uutta toimintaa.

– Opimme laskettelureissun ja kuntoutusviikon aikana uutta puolin ja toisin. Meille kuntoutuksesta mukana olleille mikin ja kuulokkeen hyödyntäminen ääniopastuksessa oli uusi asia. Aloimme heti ideoida sellaisten hyödyntämisestä kuntoutuksessa myös esimerkiksi tandempyöräilyssä.

Pysähdys arjen keskellä

Karoliina Kollin kertoo, että kuntoutus

oli kaiken kaikkiaan hyvin suunniteltu ja toteutettu. Perheen ja Jessen toiveita kuunneltiin, ja ne otettiin huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

– Parasta kuntoutuksessa oli se, että saimme paljon lisätietoa ja opimme uusia asioita. Kuntoutus antaa mahdollisuuden pysähtyä arjen keskellä miettimään kuulonäkövamman aiheuttamia haasteita sekä saada haasteisiin apukeinoja. Voimme lämpimästi suositella Suomen Kuurosokeat ry:n järjestämiä kuntoutuksia. ■

Kuntoutuksessa harjoiteltiin paljon liikkumistaitoja. Lisäksi oli toiminnallista tekemistä, kuten kiipeilyä.

Elokuva-arviossa Feeling Through

Teksti: Jaakko Evonen

Kuurosokeudesta kertova Feeling Through -lyhytelokuva on valittu Oscar-ehdokkaaksi. Se on lisäksi palkittu monilla elokuvafestivaaleilla. Tarinassa kuuleva ja näkevä nuori mies sekä kuurosokea mies kohtaavat New Yorkin kadulla.

Elokuvassa tuodaan esille, millaisia ratkaisuja kuurosokean kanssa kommunikointiin ja kohtaamiseen voidaan tarvita. Kekseliäisyydestä on hyötyä, jotta tieto saadaan varmasti perille. Esimerkiksi aakkoset voi piirtää kämmeneen, ja kynällä kirjoittaa paperille. Toisaalta tarina tuo esiin myös pelon, jonka kuurosokean kohtaaminen voi

aiheuttaa, jos ei tiedä miten toimia eri tilanteissa.

Tarinan edetessä päänäyttelijöiden välisen yhteyden näkee muuttuvan alun jännittyneisyydestä yhä luontevammaksi. He oppivat haasteista huolimatta toimimaan paremmin yhdessä. Ilahduttavaa on esimerkiksi, kuinka nuori mies auttaa kuurosokeaa miestä liikkumaan ja selviytymään lopulta pysäkiltä bussiin.

Kaiken kaikkiaan elokuva on mielenkiintoinen näkökulma kuurosokeiden elämään. Se on katsottavissa ilmaiseksi verkosta elokuvan sivujen kautta osoitteessa www.feelingthrough.com. Sivuilta löytyy myös tekstikäännös englanniksi ja kuvailutulkattu versio. ■

Tykkää järjestöstä somessa!

Suomen Kuurosokeat ry on mukana myös sosiaalisessa mediassa. Löydät meidät Facebookista, Twitteristä, Instagramista ja YouTubesta. Kanavilla

kerromme ajankohtaisia asioita kuurosokeudesta muun muassa havainnollistavien videoiden, kuvien ja tekstien avulla. Tervetuloa mukaan! ■

Ajatuksia vuosien varrelta

Teksti: Martti Avila

Kuluneet 50 vuotta ovat olleet voimakasta kehityksen aikaa yhdistyksemme historiassa. On saatu aikaan paljon hyviä ratkaisuja, joiden tarkoituksena on parantaa kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten elämänlaatua.

70–80-luvuilla silloiset työntekijät kuten **Kaija Salekari** ja **Inger Lindgren** tekivät aktiivista työtä saadakseen mahdollisimman monta kuurosokeaa ja kuulonäkövammaista mukaan yhdistystoimintaan ja opiskelemaan silloiseen Näkövammaisten ammattikouluun, Espoon Leppävaaraan.

Joskus vuonna 1976 Kaija Salekari ilmoitti, että tulee käymään myöskin minun kotonani Haapajärvellä. Päiväkin oli sovittu. Meillä oli kuitenkin veljeni kanssa metsäsavotta käynnissä, ja siitä ei oikein voinut olla pois. Olimmekin veljen kanssa savotassa tuona päivänä, kun Kaija kävi meillä.

Pettymys taisi olla Kaijalle suuri, sillä myöhemmin, kun tavattiin, hän sanoi, että taisin lähteä karkuun, kun hän oli tulossa tapaamaan.

Tuo Kaijan käynti ja sen jälkeiset tapaamiset kuitenkin olivat sykäys sille, että päädyin Näkövammaisten ammattikouluun ja myös yhdistystoimintaan mukaan. Tosin olin käynyt jo vuosien 1972–1975 aikana ammattikoulua Sulkavalla ja valmistuin siellä kone- ja penkkipuusepäksi. Nyt jälkeinpäin, kun olen ajatellut asiaa, voin vain todeta, että olipa loistava ratkaisu lähteä kotipaikkakunnalta Haapajärveltä yrittämään, miten pärjään suuressa kaupungissa. Nyt kun Haapajärveltä muutosta Helsinkiin on kulunut 43 vuotta, voin todeta, että hyvin olen pärjännyt.

Jyväskylän Näkövammaisten loma- ja kurssikeskus Huttula tuli tutuksi 70-luvun loppupuolella. Siellä yhdistys järjesti vuosikokouksia ja pikkujoulujuhlia ja myös erilaisia leirejä. Eräällä kesäleirillä ajelimme **Hyötylän Karin** kanssa tamdempyörällä! Kari istui takana, ja minä olin kuskin paikalla. Siihen aikaan näkötilanteeni oli sen verran hyvä, että tämäkin onnistui.

Yhdistyksemme johtokuntaan pääsin mukaan joskus 1978. Minä toimin silloin sihteerinä ja kirjoitin kaikki kokouspöytäkirjat heti kokouspaikalla. Se onnistui, kun minulla oli aina mukana

oma kirjoituskone. **Marja-Leena Mieli-tyinen** oli silloin johtokunnan puheenjohtaja. Kokoukset olivat alkuun vähän hankalia, kun itse en osannut viittomakieltä, ja silloin johtokunnassa oli useita viittomakielisiä jäseniä. Marja-Leena joutui silloin olemaan myös tulkkina. Hän aina kertoi minulle, mistä oli keskusteltu. Kaiken lisäksi jouduin seuraamaan paljon huuliolukua, sillä kuulotilanteeni oli siihen aikaan tosi vaikea.

80-luvulla toiminta sitten vilkastui. Alettiin suunnitella Hervantaan tiloja palveluasumista varten sekä kokous- ja kurssitiloja. Meillä oli silloin johtokunnassa Näkövammaisten keskusliiton toimitusjohtaja **Pentti Lappalainen**. Hän oli myös mukana Raha-automaattiyhdistyksen johtoryhmässä ja pystyi omalta osaltaan vaikuttamaan siihen, että rakentaminen Hervantaan saatiin toteutettua. Palveluasumista on viimeisten vuosien aikana saatu parannettua valmistuneen VTS Ristontalon myötä.

Yhdistys on mahdollistanut sen, että meillä on ollut aktiivista toimintaa erilaisten leirien, kurssien, koulutusten ja monenlaisten tapaamisten merkeissä. Näiden kaikkien tapahtumien ansioita vertaistuki on ollut parhaimmillaan. Kuurosokeiden alueelliset ja valtakunnalliset kerhot ovat olleet aktiivisia toiminnan pyörittämisessä, ja niissä

voidaan todeta olleen oikea tekemisen meininki. Menneet vuodet ovat olleet todellista kulta-aikaa. Tämän kaiken on mahdollistanut myös se, että rahoitusta on saatu riittävästi tapahtumien järjestämiseen.

Nyt kuitenkin viimeisten vuosien aikana yhdistyksen saama avustus on pienentynyt huomattavasti, ja uusi tilanne tuo haasteita tulevaisuutta ajatellen. Miten kuurosokeiden elämänlaatu voidaan pitää hyvällä tasolla? Tässä onkin haasteita ihan riittämiin.

Lopuksi voin todeta, että kuluneet 50 vuotta ovat olleet kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille loistovuosia, ja tämän kaiken on mahdollistanut meidän oma yhdistyksemme, Suomen Kuurosokeat ry.

Jaa muistosi yhdistyksestä

Tuntosarven toimitus kerää muistoja Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnassa mukana olleilta. Valikoituja tekstejä julkaistaan juhlavuonna Tuntosarvessa. Tekstin voi lähettää toimitukselle osoitteeseen: viestinta@kuurosokeat.fi

Postiosoite: Viestintä, Suomen Kuurosokeat ry, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere. Liitä kirjekuoreen mukaan myös yhteystietosi. ■

Kuurosokeiden kerhot

Tampere

Vappukävely Tampereen keskustassa ti 27.4. klo 14–15. Tapaaminen klo 13.45 Vanhalla kirkolla, keskustorilla. Ei ennakoilmoittautumista. Jokainen voi käydä kahvilla omatoimisesti. Oltiin mukava nähdä teitä kerholaisia pitkästä aikaa. Terveisin Maija.

Satakunta

Kerhon toiminta on tauolla koronaepidemian takia heinäkuun loppuun asti. Jatkamme elokuussa, jos tilanne sen mahdollistaa. Terveisin Saini.

Kuurosokeiden Naisten kerho

Tapahtuma siirtyy huhtikuulta elokuulle koronatilanteen takia. Uusi ajankohta on 6.–8.8. Paikkana edelleen Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto Ylöjärvellä. Ohjelmaan voi tulla muutoksia, seurata tiedotusta.

Kuurosokeat Kalakaverit

Onkikisat järjestetään 19.–22.8. Hotelli Kivitipussa, Lappajärvellä. Lähtö to 19.8. klo 10 Kuurosokeiden Toimintakeskukselta Tampereelta

(Insinöörinkatu 10), paluu su 22.8. klo 16.30.

Ohjelmassa on kivaa yhdessäoloa iltaisin yhteistilassa. Ulkoilupäivä kodalle, jossa nautimme lounaan (makkaraa, salaattia ja pullakahvit nuotiolla). Mahdollisuus onkia. Varsinaiset kisat ovat la 21.8. klo 9–15, lounas kodalla. Ohjelma ilmoittautuneille. Onkikisoihin voi tulla myös rentoutumaan, juttelemaan ja saamaan vertaistukea. Kisoihin osallistuminen ei pakollista.

Hinnat: Täyshoitopaketti (majoitus ja ruokailut) 2 hh 297,50 e / hlö / 3 vrk
1 hh 357,50 e / hlö / 3 vrk. Onkikisan osallistumismaksu 10 e / hlö. Bussikuljetus Tampere–Lappajärvi–Tampere 10 e / hlö.

Ilmoittautuminen pe 30.6. mennessä: irja.rajala@gmail.com, 046 546 8298 tai mauno.kungas@gmail.com, 040 558 7540. Ennakkomaksu 50 e lähetetään ilmoittautuneille heinäkuun alussa.

Tapahtumat

Webinaarit kuurosokeille

Webinaarit on tarkoitettu vanhoille ja nuorille. Osallistuminen on ilmaista, mutta sinulla pitää olla oma tietokone tai kännykkä, jossa on nettiyhteys.

Webinaari 1 Vanhuuteen varautuminen

Aika ja paikka: ke 21.4.2021 klo 13.00–15.00. Verkossa, Teams-yhteys.

Esittely: Vanhustyön keskusliitossa (VTKL) on meneillään Vanheneminen.fi -hanke. Siinä on paneuduttu kaikkien kansalaisten omaehtoiseen vanhuuteen varautumiseen ja siihen, mitä voi itse tehdä omannäköisen vanhuuden eteen.

VTKL:n toimitusjohtaja Anni Lausvaara alustaa keskustelua aiheista: "Ikääntyneiden ihmisten tilanne Suomessa: Asenneilmasto ja miten käsitykset vanhuudesta ovat muuttuneet" sekä "Miten vanhuuteen voi itse varautua?" Tilaisuudessa on tilaa keskustelulle ja kysymyksille. Tulkkaus viittomakielelle järjestetään etänä.

Ilmoittaudu 16.4. mennessä järjestöohjaaja Milla Lindhille: milla.lindh@kuurosokeat.fi tai 040 774 9207. Lähetän linkin tilaisuuteen ilmoittautuneille.

Webinaari 2 Testamentin laatimiseen liittyvät kysymykset

Aika ja paikka: ke 28.4. klo 13.00–14.30. Webinaari verkossa, Teams-yhteys.

Esittely: Asiantuntijana Johanna

Körkkö, varainhoidon lakimies Nordeasta. Körkkö alustaa testamenttiin liittyvistä asioista. Tilaisuudessa on tilaa keskustelulle. Voit lähettää itseäsi askarruttavia kysymyksiä etukäteen Milla Lindhille. Tulkkaus viittomakielelle järjestetään etänä.

Ilmoittaudu 23.4. mennessä järjestöohjaaja Milla Lindhille: milla.lindh@kuurosokeat.fi tai 040 774 9207. Lähetän linkin tilaisuuteen ilmoittautuneille.

ICT-tori virtuaalisena

Suomen Kuurosokeat ry:n ICT-palvelut järjestää ensimmäisen virtuaalisen ICT-torin pe 23.4. klo 10–12. Aiheina muun muassa asiaa internetin tarjoamista palveluista, kuten ruokaostosten tekeminen verkossa sekä ajan-kohtaista tietoa apuvälineistä.

Tapahtuma järjestetään Teams-ohjelmalla. Mukaan voivat osallistua kaikki halukkaat omalla tietokoneellaan tai mobiililaitteellaan. Tarvittaessa opastamme etukäteen ohjelman käytössä. Tapahtumassa ei ole viittomakielen tulkkausta, joten varaa tarvittaessa oma tulkki.

Ilmoittautumiset ICT-päällikkö Marko Vainiomaalle 20.4. mennessä: marko.vainioma@kuurosokeat.fi. Linkki lähetetään ilmoittautuneille.

ICT-koulutus

Teemapäivät asiakkaiden toivomista aiheista

Teemapäivät soveltuvat viittomakielille ja puheella kommunikoiville henkilöille. Viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki. Oppilaat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään. Tarvittaessa majoitus Toimintakeskuksella. Päivillä aikaa oppilaiden kysymyksille. Aiheet:

Ma 10.5. klo 9–16. Microsoft Teams ja Google Meet -etäyhteysohjelmat.

Ti 11.5. klo 9–16. Kanta.fi ja Kelan sähköinen asiointipalvelu, Kelan etätulkkaukset.

Ke 12.5. klo 9–16. Facebook ja Messenger puhelimesta sekä tietokoneessa.

Ilmoittaudu mukaan 16.4. mennessä: ict-koulutus@kuurosokeat.fi

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin. Opetus, majoitus ja ruokailut ovat oppilaille maksuttomia. Maskin käyttö pakollista, tarjoamme oppilaille maskit. Tervetuloa mukaan!

Toimintakykyä muutoksessa -kurssit

Kuulonäkövammaisen lapsi perheessä

Ajankohta ja paikka: 13.–16.5. Piispala, Kannonkoski

Kohderyhmä: Perheet, joissa on alakouluikäinen, kuulonäkövammaisen lapsi, tai lapsi, jolla on kuulokojeet ja haasteita näkemisessä. Kurssille valitaan viisi perhettä ja ensisijaisesti ne, jotka eivät ole aiemmin osallistuneet toteuttamillemme perhekursseille.

Sisältö: Asiantuntijaluentoja ja keskusteluja vertaisryhmissä kuulemisesta ja näkemisestä, lapsen psyykkisestä hyvinvoinnista ja oireilusta, lapsen itsetunnon tukemisesta sekä koko perheen jaksamisesta. Lisäksi erilaisia toimintaa perheenä yhdessä.

Ilmoittaudu viimeistään 11.4.2021.

Kaikilla aisteilla -kurssi

Aika ja paikka: Osa I toteutetaan 7.–12.6. ja osa II 2.–6.8.2021. Kuurosokeiden Toimintakeskus, Insinöörinkatu 10, Tampere.

Kohderyhmä: aikuiset kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset.

Tavoite: oppia hyödyntämään kokonaisvaltaisesti omia aisteja. Herkistelyä aisteja erilaisten harjoitteiden ja kokemusten avulla.

Ilmoittaudu viimeistään 9.5.2021.

Tasapainoa parisuhteeseen

Aika ja paikka: 10.–13.6. Eräjärvi.

Kohderyhmä: työikäiset aikuiset kuolonäkövammaiset ja heidän kumppaninsa. Kurssille otetaan kuusi paria.

Sisältö: kurssilla keskitytään parisuhteen hyvinvoinnin lisäämiseen, vuorovaikutus- ja kommunikaatiotapoja kehittämällä. Tietoa ja harjoituksia asian tuntijan ohjauksessa.

Ilmoittaudu 9.5.2021 mennessä.

Kaikista kursseista lisätietoja yhdistyksen kotisivuilla www.kuurosokeat.fi. Lisätietoja: kurssisuunnittelija Kaisa Surakka: 040 545 0438 (myös tekstiviestit ja WhatsApp), kaisa.surakka@kuurosokeat.fi. Tavoitettavissa ma-ke.

Kommunikaatio- palvelut

Toiminnallinen päivä tulkkipiskelijoiden kanssa

Järjestämme koronan sallimissa

puitteissa kommunikaatiopiirit yhteistyössä tulkkipiskelijöiden kanssa:

Aika ja paikka: ke 7.4. ja 5.5. klo 13–16. Valkean talon pääovi, Ilkantie 4, Helsinki.

Sisältö: harjoitellaan kuvailua, opastusta ja vähän muutakin. Tehdään ympäristöön tutustuen kävelylenkki. Vaurautuminen säänmukaisesti. Ota mukaan omat maskit, tms. Haluttaessa voidaan kahvilla omakustanteisesti. Tarkempi sisältö ja muutokset ilmoitustuneille. Ei yleistulkkauksia.

Ilmoittautuminen ja kyselyt huhtikuun tapahtumaan ma 5.4. ja toukokuun tapahtumaan ma 3.5. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi

Me yhdessä – muistoja matkalta

Ajankohta: ke 5.5. klo 14–16. Muistuvatko mieleen ne ikimuistoiset kesäleirit, vaellukset, kommunikointi uusin tavoin Pohjoismaissa ja kaikki uudet kaverit, joista kenties tuli elinikäisiä ystäviä? Näistä ja monista muistakin kivoista muistoista voi jakaa toiselle kuin valokuva-albumia. Järjestämme keskustelutilaisuuden etäyhteydellä. Ei yleistulkkauksia.

Ilmoittautuminen 3.5. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi. Ohjeet ja linkki lähempänä ajankohtaa.

Juhlavuoden luentosarja

Ajankohta ja paikka: ma 10.5. klo 14–16. Tilaisuus on verkossa järjestettävä webinaari, Teams -etäyhteys.

Kohderyhmä: kaikille avoin

Kommunikaatiopalvelut järjestää vuoden aikana useamman osan luentosarjan erilaisista aiheista, jotka koskettavat meitä kaikkia. Toinen osa luentosarjaa 50. juhlavuoden kunniaksi on webinaari aiheella: "Historian haviina, Kuulonäkövammaisten Kuntoutumiskeskus, Jyväskylä, Mistä kaikki alkoi". Ohjelma löytyy yhdistyksen verkkosivujen tapahtumakalenterista.

Webinaarin juontaa Marianne Ojanen, erityisasiantuntija. Tilaa itse tulkki, jos sitä tarvitset. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 4.5. mennessä: marianne.ojanen@kuurosokeat.fi Tervetuloa!

Helsingin Toimintapäivät

Huhtikuun toiminnasta saadaan tarkempaa tietoa yhdistyksen varautumistyöryhmän 24.3. kokouksen jälkeen. Varaudu mahdollisiin muutoksiin! Lisätietoja ohjaajalta.

Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto: Marjaniementie 74, Helsinki, Itäkeskus, 4. krs. (liris-keskus).

Kuntopiiri

To 8.4, 15.4, 22.4. ja 29.4. klo 13–16 liris, 2. krs. Lisätietoa myöhemmin. Ohjaajana Jaana Marttila. Kuntoharjoittelua, vesijumppaa, uintia ja saunomista. Mukana ohjaaja Anita Palo ja kaksi yleistulkkia. Oma pyyhe mukaan.

Pannu kuumana ja ICT-palvelut

To 15.4. klo 10–12 liris, Helsingin aluetoimisto. Yhdessäoloa, keskustelua, kahvittelua, tiedonvaihtoa. Mukana ohjaaja Anita Palo, palveluasiantuntija Heli Lappalainen sekä ICT-asiantuntija Kimmo Rouvinen ja / tai ICT-päällikkö Marko Vainioma. Mukaan tarvittaessa oma laite. Kahvitarjoilu (1 e). Kaksi yleistulkkia, induktio. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Tilaisuuden jälkeen omakustanteinen ruokailu lirkissä, kuntopiiri tai ulkoilupäivät. Ilmoittaudu viimeistään ma 12.4. Anitalle (tiedot lopussa) tai Helille: heli.lappalainen@kuurosokeat.fi tai 040 553 9069.

Matkan ja juhlaretken suunnittelua

Ti 20.4. klo 12–15 liris. Helsingin aluetoimisto. Matkaa järjestetään poikkeuksellisesti Suomeen. Keskustelua aiheesta ja Tampereen juhlaretkestä 22.–24.6. Matka ja retki toteutetaan, jos koronatilanne on rauhoittunut. Kahvitarjoilu (1 e). Paikalla kaksi

yleistulkkia. Induktio. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 15.4.

Kuukauden vieras

Ti 27.4. klo 13–16 liris, Helsingin alue-toimisto. Vieraana Suomen Kuurosokeat ry:n hallituksen puheenjohtaja Tuula Hartikainen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Induktio. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 22.4.

Aluepalvelun kuulumiset ja vappukahvit

To 29.4. klo 9.30–12 liris. Helsingin aluetoimisto. Palveluasiantuntija Heli Lappalainen kertoo ajankohtaisista asioista. Kahvitarjoilu ja vappumunkit (1 e). Kaksi yleistulkkia. Induktio. Tilaisuuden jälkeen omakustanteinen ruokailu liriksessä, kuntopiiri tai ulkoilupäivät. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 22.4.

Kauneuspäivä ja Oriflamen esittely

La 15.5. klo 10–20 liris, Helsingin alue-toimisto. Jalkahoitoa, hierontaa, tukan leikkausta, kasvohoitoa, käsihoitoa, Oriflame-esittely (klo 11–16). Hoidot ja hinnat sähköpostista. Kaksi yleistulkkia. Tilaa oma tulkki. Kahvitarjoilu (1 e). Omat eväät mukaan. Ilmoittaudu Anitalle 19.4.–2.5. (ma-su).

Juhlaretki Tampereelle

22.–24.6. Yhdistyksen 50-v. juhla Toimintakeskuksella Hervannassa, Erätupaan tutustumista. Torstain ohjelma avoin, ideoita voi antaa ohjaajalle. Yhteiskuljetus, majoitus hotellissa. Alustavat ilmoittautumiset Anitalle huhtikuun loppuun mennessä. Toukokuussa sitova ilmoittautuminen ja tarkka ohjelma. Lisätietoja myöhemmin.

Käytännön asiat:

Huomioi maskipakko HSL:n liikenteessä. Poikkeuksena terveydelliset syyt. Noudata korona-ohjeita liriksessä. Huomioi kasvomaski. Käsisidesiautomaatteja 3. ja 4. krs. Ohjaaja Anita Palo, anita.palo@kuurosokeat.fi ja 040 837 7896 (WhatsApp tai tekstiviestit) Facebook: Helsingin kuurosokeiden Toimintapäivät

Sekalaista

Toukokuun Tuntosarvi

Ilmoitukset ke 14.4. klo 12 mennessä: viestinta@kuurosokeat.fi.

Tietovisan vastaukset

1. Water, vesi 2. Laura Bridgman 3. Inger Lindgren 4. Yli, 116 vuotta 5. Aika velikultia ■

Suomen Kuurosokeat ry:n kuntavaaliteesit 2021

Yhteistyöllä esteetöntä arkea!

Kuntapäätäjät vaikuttavat päätöksillään siihen, kuinka esteettömäksi ja saavutettavaksi asuinympäristö rakentuu. Kun katujen ja rakennusten suunnittelussa on huomioitu esteettömyys, edistää se kaikkien osallistumista. Kunnan digitaalisten palvelujen saavutettavuus lisää jokaisen kuntalaisen tiedonsaantia ja itsenäistä toimintakykyä.

Suomen Kuurosokeat ry:n asiantuntijuus on myös kuntapäätäjien käytettävissä. Tehdään yhdessä yhä parempi paikka asua, opiskella ja työskennellä!

Yksilöllisiä kohtaamisia!
Suomen Kuurosokeat ry

www.kuurosokeat.fi

